

VÆRETS GANG

remmt!

KAN ØKE MYE MER:
Nedbøren i Norge øker mye mer enn klimamodellene tilsier, fastslår klimaforsker Asgeir Sorteberg. Her skader i Mjøndalen sentrum.

Foto: HALLGEIR VÅGENES

DEN VÅTE NORSKTOPPEN

- Folldal (Hedmark), 27. juni 1935: 100 mm på 90 min.
 - Tovdal (Aust-Agder), 22. juli 1943: 64,9 mm på 55 min
 - Gjerstad (Aust-Agder), 29. august 1935: 38,5 mm på 32 min.
 - Jørpeland (Rogaland), 14. juli 1933: 60 mm på 30 min.
- Kilde: Meteorologisk Institutt

ÅRETS STYRT-REGN

Også i år har vi opplevd voldsomme regnbyger – over hele landet. Bygda Særheim i Klepp i Rogaland ligger an til å ta årets styrtegn-rekord:

- 3. august høyjet det ned hele 37,6 mm her mellom klokken 07 og 08 om morgenen.
- Oslo – Blindern, 12. august, kl 11-12: 17,6 mm
- Kristiansand- Holdalsnuten, 3. august kl 00-01: 12,8 mm
- Stavanger – Våland, 3. august kl 9-10: 13,7 mm
- Bergen – Florida, 23. juni kl 14-15: 14,9 mm
- Saupstad, Trondheim, 12. august kl 15-16: 10,3 mm
- Bodø – Vågønes, 20. september kl 8-9: 7,4 mm
- Stakkevollan, Tromsø, 4. august kl 12-13: 12,1 mm

Kilde: Meteorologisk Institutt

SLIK ØKER REGNET

I TIMEN

- Intensiteten i de kraftigste bygene er tredoblet på drøye 40 år.
- Forekomsten av kraftige byger over en time har blitt mangedoblet i Oslo fra om lag fem årlig rundt 1970 til godt over 20 per år i dag.
- I Rogaland har den kraftigste 1-timesnedbøren økt i intensitet med 21 prosent fra 1957 til 2010.

I DØGNET

- Døgntopper rammer i størst grad Vestlandet og kysten av Salten i Nordland.
- Nedbørstopperne har blitt 10-15 prosent mer intense fra 1957 til 2010. Klart sterkest er økningen på Østlandet.
- Toppene kommer oftere: 10-20 prosent økning i hele landet, størst økning i hyppighet på Nordmøre og Indre Trøndelag

PÅ FEM DAGER

- De heftigste femdøgnsepisodene øker i styrke. Høyest intensitet: Hele Vestlandet og store deler av Nord-

land. Store områder med femdøgnsnedbør på 240-475 millimeter.

- Økning intensitet: 20-40 prosent høyere intensitet i hele landet fra 1957-2010.

■ Deler av Rogaland har registrert 75 prosent kraftigere femdøgnsnedbør, deler av Sogn og Fjordane nesten 50 prosent kraftigere.

PÅ TI DAGER

■ Høy nedbør over ti døgn har økt med 30-50 prosent over hele landet siden 1957.

■ Også denne typen ekstremnedbør er mest voldsom på Vestlandet og i deler av Nordland. Her er det store områder med fra 400 til 675 millimeter nedbør på ti døgn.

■ I store deler av Rogaland har den kraftigste tidøgnsnedbøren blitt nær doblet i styrke 1957 til 2010. Bekreftes av fire offisielle målestasjoner.

den at bygene har blitt kraftigere og oftere.

Mens en ekstrem éntimesbyge i 1970 var på 7-8 millimeter, er de heftigste bygene på én time i dag på over 20 millimeter på Blindern.

Like oppsiktsvekkende er økningen for ekstrem nedbør over ti døgn i strekk. På landsbasis har intensiteten – altså mengden regn i løpet av en slik tidagers-hendelse – økt med inntil 50 prosent.

Jordskred

Størst har økningen vært i Rogaland – her har intensiteten økt med 90 prosent i store deler av fylket.

– Når det regner intenst over ti døgn, betyr det at jordsmonnet mettes av vann i

løpet av noen døgn, og så kommer det enda mer regn oppå dette. Da skjer det gjerne store jordskred, forklarer geolog og forsker Regula Frauenfelder ved Norges Geotekniske Institutt.

Men også ekstreme regnbyger som varer i tre timer, seks timer eller bare i en time kan gjøre store skader:

– De typisk utsatte stedene er dalsidene. Her ligger det gjerne store jord- og steinmasser, og det er nettopp her vi gjerne bygger veier, jernbane og hus, sier han, sier Anders Solheim, leder for naturfare-forskning ved Norges Geotekniske Institutt.

E-post: harald.vikoyr@vg.no

Fly fra

Rygge

RYANAIR

MOSS LUFTHAVN RYGGE
- 45 MINUTTER FRA OSLO -

Besøk www.ryanair.com for nærmere informasjon og rutetider. Flyreiser Fra Oslo (Rygge)